

Izhaja
trikrat na teden:
v torek, četrtek,
soboto.

ZA RESNICO EDINSTVO OD BOJA IN PRAVICO! DO ZMAGE!

Issued
three times a week.
Tuesday, Thursday
Saturday.

GLASILO SLOVENEKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO SLOVENSKE POD PORNE DRUŽBE SV. MOHORIA V CHICAGO.
ŠTEV. (No.) 134.

CHICAGO, ILL., SOBOTA, 10. NOVEMBRA — SATURDAY, NOVEMBER, 10. 1923.

LETTO (VOL.) IX

Francija prepovedala diktatorsko vlado v Nemčiji.

BAVARCI GROZE Z OFENZIVO PROTI BEROLINU. — ZAVEZNIŠKI POSLANIKI PREPOVEDALI NIZOZEMSKI VLADI, DA NE SME DOVOLITI ODHODA NEMŠKEMU KRONPRINCU FRIDERIKU VILJEMU. — OD STRESEMANNA SE ZAHTEVA, DA REZIGNIRA.

Pariz. — Francoska vlada je po kablju zapovedala svojemu poslaniku v Berolini, da mora takoj informirati Nemško vlado, da Francija ne dovoli in ne bo tolerirala — trpela — diktatorske vlade v Nemčiji.

V Londonu prevladuje mnenje, da bo francoska prepoved natelela na odpor, ker za diktatorsko vlado so Nemci razun komunistov in socialistov do malega vse. Zlasti se zavzemajo za njo vsi pruski junkerji, ki baje na tihoma agitirajo za upostavitev zopetne monarhije.

Iz Muenicha je včeraj despečno poročilo, da se pripravljajo na Bavarskem neredne čete za pogrom proti Berolinu. Politični opanovalec prerokujejo, da ako se jim pridružijo pruski junkerji bo upostavitev monarhije gotova stvar. Zlasti še sedaj, ko se celo nacionalisti nagibajo k ideji za upostavitev monarhije.

Ker je nizoziemska vlada zadnjicem omenila, da je bivsi nemški kronprinc Friderik Viljem vložil prošnjo za dovoljenje za kratke obiske njegove domovine Nemčije in ker, prihajajo zadnje dni poročila o formiranju priprav za upostavitev monarhije v Nemčiji so zavezniške vlade informirale svoje poslanike na Nizoziemskem, da naj zahtevajo od tamkajšnje vlade, da ne sme dovoliti nobenemu članu družine nemškega kajzera zapustiti nizoziemskih tel. Nemški kronprinc je še vedno na listi obtoženih nemških častnikov radi nečloveških dejanj v Belgiji in Franciji tokom vojne. Podvržen je aretaciji vsak čas in kot je omenil francoski vojni minister bo postavljen v doglednem času pred posebno zavezniško sodišče, vred z več drugimi nemškimi častniki in povelnjnikami.

Iz Berolina se poroča, da so zadnje dni zelo aktivni nemški reakcijonarji, ki pritisajo politično z vso silo proti sedanjem Stresemannovi vladi. Ti se pridružujejo bavarskim katoliškim centralistom in skupno zahtevajo Stresemannovo rezignacijo.

Nemška ljudska stranka pa zahaja, da Stresemann izpolni izpraznjena mesta v kabinetu v koaličnem smislu. Ako tega ne storí, groze, da bodo informirali svoje zastopnike v kabinetu, da podajo ostavko. V tem slučaju, bo nastalo samo hujši odpor proti Stresemannu in njegovemu kabinetu.

Iz Essena prihajajo poročila, da se pripravlja pot za pogajanje med industrialisti v Ruhru in zastopniki delavcev. Francoske okupacijske oblasti bodo tudi zastopane na tem pogajanjem.

MONARHISTI NA POTU V BEROLIN.

Munich. — Glasom jutranjih poročil je Adolph Hitler prevergel vso narodno vlado, proglašil se za diktatorja, generala Lossowa za vojnega ministra in generala Ludendorffia za glavnega povelnika bavarske vojske. Povelje za pohod proti Berlinu je že dano in monarhisti so na potu s svojimi četami.

23 STAVKARJEV UBITIH V KRAKOVU.

Demonstranti so napadli stotinjo vojakov in jih razorozili. Prihitela je kavalerija in jih premagala.

Waršava. — Na Poljskem že več dni traja železničarska stavka. Pogajanja med zastopniki železničarjev in vladnimi zastopniki je trajalo več dni. Prišli so do kompromisa, da vlada odpokliče vojaštvo iz vseh javnih prostorov, ki jih je vojaštvo med sporom zastražilo pred morebitno nevarnostjo, ki je grozila od strani izgredov, ki so se pojavljali po raznih krajih.

Minilo je par dni, a vlada ni izvršila svoje dane obljube. Vlada se izgovarja, da so izgredi načratali, in da v sledi tega ni mogla dovoliti odpoklici vojaštva, s katerimi edino je mogla obvladati kritični položaj. Socialistični voditelji so se razjezili, najhujškali so delave in začeli se še hujši izgredi. V Krakovu kjer je stražila državno železniško kurilnico in izdelovalnico lokomotiv stotnja pehote, so pridrveli delave v velikih masah, obkolili vojaštvo in so razorozili celo stotnjo do zadnjega moža. Vojaštvo se je sicer branilo in par je bilo ranjenih in ubitih, a masa se je navalila v tako velikem številu, da je prišlo po 30 mož na enega vojaka.

Poveljnik je klical na pomoč v kavalerijsko vojašnico, ki se nahaja v predmestju. Prihitelo je skvadron konjenikov, ki so s sabljami napadli delave in iste razpršili. V boju je padlo 21 delavev in dva vojaka. Večliko je pa ranjenih na obeh straneh.

Da je prišlo do krvoprelitra pripisuje vlada kriivo socialističnim agitatorjem, ki so delave nahujškali za izgredne. Ako se stanje ne izboljša, bo vlada proglašila izjemno stanje in vojaška diktatura bo proglašena po vseh ogroženih mestih.

SLOVENKA PREMINULA.

Willard, Wis. — V torek zjutraj ob 4. uri je preminula po dolgi mučni bolezni Mrs. Frank Perovšek soproga tukaj dobro poznanega rojaka farmarja Mr. Frank Perovšeka. Umrla je v bolnišnici, kjer so jo zdravili. Žalujočemu soprogu globoko sožalje. Rajnki pa R. I. P.

12 POTRESNIH SUNKOV.

Los Angeles, Cal. — Sinoči so sezmografi zopet registrirali 12 lahkih potresnih sunkov. Materialne škode ni nobene.

FORD BO ZGRADIL VELIKO TOVARNO V VA.

Norfolk, Va. — Znana Ford Motor Co. je te dni kupila tukaj nadaljnji deset akrov zemlje, kjer bo gradila veliko moderno izdelovalnico avtomobilov. Z gradnjo se prične že prihodnjo spomlad.

AMERIŠKE VESTI.

Washington. — Okrajne volitve, ki so se vrstile zadnji tork dajejo upanje zastopnikom obeh strank, za zmago pri narodnih volitvah za predsednika. Demokrati so zadnje leto zelo pridobili na vplivu. Če bo njihov vpliv naraščal, kakor dosedaj, je zmaga pri narodnih volitvah zagotovljena.

Washington. — Senator Cummins pripravlja za prihodnji kongres posebne predloge, s katerimi misli predlagati združitev železniških terminalov v pokrajinskih enotah. To združenje ne pomeni lastnin, združenje pač administrativno združenje, na katerega podlagi bo mogoče imeti enake prevozne cene za vse čete, kar bo n. pr. za trgovce in farmarje velika olajšava.

Bridgeport, Conn. — Mr. John H. Partridge, ki je opravil službo ognjegasca nad 65 let v tem mestu je včeraj umrl radi male opekle na glavi, ki jo je dobil, ko si je pipo nažidal. Umrl je v starosti 81 let.

Emporia, Kans. — Mrs. J. A. Adams si je te dni zasluzila favorik junaštva, ko je v gozdnu z vilami premagala gozdnega volka. Volk je dalj časa delal škodo med perutnino in ovcami. Odpravila se je na lov z vilami. Volka je našla v neki luknji in začel se je boj, dokler ni volka nasadila na vile, in ga s tem umorila.

San Francisco. — Mr. James Rolph Jr. ki že 12 let županjuje v San Francisco v takoimenovanem mestu "zlatih vrat," je bil zadnji tork ponovno izvoljen za mestnega župana z večino 27 tisoč glasov.

Bellingham, Wash. — V tukajnem bližnjem mestecu Edison pa milj od tu, so predvčerjšnimi udriči roparji v tamkajšno Merchants State Bank in okradli banko za več tisoč dolarjev v gotovini. Zraven so ułomili še v 60 safety boxes in iz njih pokradli veliko vrednostnih papirjev raznih zasebnikov.

Urbana, Ia. — Eksplozija je raztrgala na kose tukajnjega 67-letnega farmerja Nick Nieka, ki je začigal dinamit v kamnolomu. Vrter, katero je začigal je bil skoro votla iz katere se je stresel smodnik, zato je ogenj puhal naravnost v dinamit in razstrelba se je dogodila na mestu, ko je začigal vrv s žveplenkom. Bil je strašen prizor.

Cincinnati, O. — Nadškof Moeller cincinnatske nadškofije, ki je obenem načelnik Ameriške podporne zveze za katoliške misije, je sklenil, da bo pobiral v svoji nadškofiji vsako leto milodare za katoliške misije v tujezemstvu. V ta namen bo poskušal spraviti skupaj vsako leto 40 tisoč dolarjev.

St. Louis. — Te dni je izginilo iz skladnišča F. M. Head and Co. celih 147 sodov žganja, ki je bil pod kontrolo oblasti. Kako se je tativna izvršila nične ne zna. Vrednost ukradenega žganja iz skladnišča se računa nad \$200.000.

Beckley, W. Va. — Kolikor se je dalo uradno dognati, je zgubilo pri eksploziji, ki se je pripetila te dni v rovnu Raleigh Wyoming Coal Co. 27. rudarjev je dalo svoje življenje, katerih tripla so dobili že iz premogokopa. Eksplozija se je dogodila na glavnem hodniku. Plin ni segel predaleč, vsled česar so oni rudarji, ki so odšli na svoja mesta ostali nepoškodovani.

JUGOSLOVANSKE NOVICE

Boj med radikali in demokrati.

V Belgradu so dolgo vladali radikali in demokrati. Centralisti seveda, drug hujši od drugega, kar dokazuje že vidovdanska ustava, ki je skupno delo obeh. Njihova zveza pa je bila zelo rahla, ker ni imela drugega skupnega cilja kakor vladati in zopet vladati in izkoriscati državno moč ne v korist države kot take, ampak v korist svojih strank.

Strankarska korist pa je pripeljala do razdora med obeh, ker je hotel živeti od države vsak sam, brez "tuje" konkurence. Danes vlada že pol leta radikalni sami. Od tega trenutka da je so jim demokratje najhujši sovražniki in vodijo boj proti radikalom z vso brezobjektostjo. Z enako brezobjektostjo se radikalni branijo.

Ljudje pa za ta boj ne kažejo posebnega zanimanja. Zakaj ne? Zato, ker ne vidijo v oponiciji demokratov nič dobrega, nič poštenega, nič iz plemenitih čustev izvirajočega, ampak samo boj za oblast in za moč, da bi zopet demokratje sami ravno tako lahko vladali kakor so že enkrat vladali in kakor vladajo danes radikalni!

Ko so bili demokratje na vladu, je bilo korupcije dovolj na vseh koncih in krajih; tudi v demokratskih vrstah. Uradnike in učitelje so gonili iz kraja v kraj po starem srbskem načinu, kakor živali iz kota v kot. Izvajali so agrarno reformo na tako nespretnem način, da je danes v mnogih in sicer ravno v najboljgatejših delih države umno kmetijstvo popolnoma na tleh. Tako da se vsi ljudje oddahnili, ko je bilo te vladavine konec.

Danes so na vladu radikali. Kaj delajo, kako vladajo ti? Odgovor je jasen in znan: Oni nadaljujejo, kjer so nehali demokratje! Finančna uprava je ravno tako zanic kakor je bila pod demokratom Kumanudijem.

Policijski sistem, ki so ga uveli demokratje, živi naprej.

Demokratje so pognali iz parlamenta komuniste, radikali pa se pripravljajo, da bodo isto naredili s Hrvati.

Demokratje so zasedli vsa vplivna mesta v državi s svojimi privrženci. Radikali delajo isto.

Tako bi lahko našeli vse polno grehov, ki so skupna radikalni in demokrata last.

Zato pa pravijo pametni in razsodni ljudje: Bog nas varuj radikalov in demokratov!

Eno zaslugo pa ima Pašić s svojim bojem proti demokratom. On je stril Prebičeviča. To je že nekaj. Sedaj je treba le še počakati, da pade tudi Pašić. Potem se bodo mogoče začeli boljši časi. Mogoče, pravimo. Moralna kuga, ki so jo znale doseganje vlade tako spremeno širiti po državi, se namreč ne da ozdraviti čez noč.

Kaj nam obetajo.

Zagrebški "Morgen" poroča, da pripravlja vladu za "prečane" v novem zakonu o zvišanju indirektnih davkov nove ugodnosti: V Srbiji in Črni gori bo novi davek zvišan za kakih 10 odstotkov, v prečanskih krajih pa mnogo, mnogo več — samo da radikalni pri novih volitvah ne izgube večine med srbskim prebivalstvom.

Velika Britanija nastavi colnino na uvoz.

S TEM BO IZPODRINILO TUJEZEMSKE PRODUKTE NA DOMAČEM TRGU. — NJENE KOLONIJE NE ZADENE TA ODREDBA. — DA JE ANGLIJA DOBRILA COLNINO JE ZAKRIVILA V VELIKI MERI FRANCIA S SVOJO POLITIKO V PORUHRJU.

GENERAL HALLER OBISKAL SLOVENSKO NA SELBINO.

Glavni poveljnik Poljske armade obiskal stotnika Fathra Franca S. Mažira.

Springfield, Ill. — Pred par dnevi se je mudil tukaj general John Haller, glavni poveljnik Poljske armade. Obiskal je tudi našega rojaka g. župnika Franca S. Mažira. G. generala sta spremjala dva mlada Poljski častniki — adjutanta. Obisk je trajal nad eno uro. G. general je marsikaj zanimivega povedal glede razvoja Poljske republike. Zanimal pa se je vidno tudi za Slovane, ki bivajo v Springfieldu. General je komaj 50 let star, a ni tako čvrst, kakor bi za svojo silno odgovorno službo biti moral. Med vojno je bil gl. komandant Poljske armade na Francoskem. Ob osvoboditvi Poljske je bil trikrat ranjen. Razum poljsčine govori tudi francosko, italijansko, angleško in nemško.

Zupnik Mažir je visoke goste sprejel po starji Slovanski navadi in jim je postregel, da so jim sreca vsplamela. General Haller je g. župniku Mažirju podaril veliko fotografijo z lastnoročnim podpisom in knjigo o novi Poljski, spisano v krasni angleščini. Pri banketu je ga Stela Westen Berger ob spremjanju glasovirja zapela Poljsko himno v angleškem jeziku. Generalu so solze veselja zalile oči pri prvih zvezkih krasnih pesmi. V prirčnih besedah se je g. general zahvalil izborni pevki. Ga. Westen Berger je se le pred dvema letoma prestopila v Katoliško vero v

Kalifornijski sadjereci trdijo, da je to politična ofenziva kanadskih sadjerecev, ki doslej radi neugodnih prometnih zvez niso mogli dovolj močno konkurrirati z ameriškimi sadjereci. Na podlagi te odredbe, bodo kanadski sadjereci proti britanske uvozne colnine in bodo lahko bolj ugodno prodajali svoje sadne proekte kot ameriški na angleških trgih.

Drugi predmet, ki bo tudi težko udarjen s colnino so konzer-

(Dalje na 3. strani).

slovenski cerkvi sv. Barbare ter sprejela prvo sv. Obhajilo na Božični dan pri svitni sv. maši. Tudi general Haller je globoko veren katoličan.

Poročevalec.

Naše cene za pošiljke in dinarijih in lirah so bile včeraj sledeče:

SKUPNO S POŠTNINO:

500... Din. ... \$ 6.50	100... Lir. \$ 5.25
1000... Din. ... \$ 12.65	200... Lir. \$ 10.15
2500... Din. ... \$ 31.50	500... Lir. \$ 24.50
5000... Din. ... \$ 62.50	1000... Lir. \$ 47.75
10,000... Din. ... \$ 124.00	2000... Lir. \$ 95.00

Pri pošiljtvah nad Din. 10.000 in nad 2000 lir se po možnosti dovoljuje še poseben popust.

Ker se cena denarja čestkrat menjata, je absolutno nemogoče dolo

EDINOST

(UNITY.)

Izdaia vsak terek, četrtek in soboto. — Issued every Tuesday Thursday

and Saturday.

PUBLISHED BY:

Edinost Publishing Company

CHICAGO, ILL.

1849 West 22nd Street,

Telephone: Canal 0098.

Cene oglasom na zahtevo

Advertising rates on application.

NAROČNINA: Za Združene Države za celo leto \$3.00

" Za Združene Države za pol leta \$1.50

" Za Chicago, Kanado in Evropo za celo leto \$3.50

" Za Chicago, Kanado in Evropo za pol leta \$1.75

SUBSCRIPTION: For United States per year \$3.00

" For United States for half year \$1.50

" For Chicago, Canada and Europe per year.. \$3.50

Chicago, Canada and Europe for half year.. \$1.75

Dopisi za torkovo številko morajo biti v uredništvu najkasneje do 12. ure dopoldne v soboto, za četrtno številko do 12. ure v dopoldne v tork in za sobotno številko do 12. ure v četrtek dopoldne.

Entered as second class matter October 11th 1919, at Post Office at Chicago, Ill., under the act of March 3rd 1879.

K petletnici premirja.

Kdo se ne spominja tistih srečnih trenutkov, ki smo jih doživeli pred petimi leti na dan sv. Martina dne 11. novembra 1918? Z okinčanimi čeladami in cvetkami na prsih so prihajali zavezniški vojaki v mesta in vasi. In ljudstvo je nazdravljalo zmagovalce, jim stiskalo dešnice, jih poljubovalo, itd.

Trenutki sami na sebi niso dali povoda za to veselje, pač pa novica: konec je vojne, je vzradostil in dvignil v veselje vse od najmanjšega otročička do sivovalnih starčkov in stark.

Kdo se ne bi razveselil trenutka, ki bi naznanih mir po tak dolgi dobi neprestane morije in klanja? Vojna je pekel. V vojni moraš človeka, ki nikdar se videl nisi in si nista drug drugemu nič žalega storila, uničiti, ker drugače zabode ali ustrelji on tebe. Kolje se na okrog. Na levi mrljič, tvoj najboljši prijatelj se bori s smrtnjo, na desni letijo noge in roke po zraku. Oj groza! Pozna jo samo tisti, ki je bil sam navzoč, ali vseeno, nič zato, gre se naprej, strelja, mori in obvezuje cele dneve in cele noči. In, ko za trenutek preneha krvava morija. Strašen prizor, nobeden najboljši slikar ga ne more naslikati. Človeška fantazija si ne da tega predstavljati. Vse leži naokrog mrtvja, zlomljeno in uničeno. Sanitejci odnašajo mrtve, obvezujejo ranjenega vojaka, 21 let je star, poln življenja še, sedaj tukaj se bori s smrtnjo, nikdar več ne bo videl ljube matere, dragih sester in bratov . . . Zasilne bolnice se polnijo, odprla se je tvornica vojnih invalidov. Bolnike, težko ranjene prenašajo notri, pride zdravnik ter pregleda in roko proč, nogo stran itd. . . Kdo torej bi se ne veselil trenutka, ki bi naznanih take morije, takega pekla?

Da, opravičeno je bilo veselje med narodi, ki so se morili na bojnih poljanah. Pet let krvavega klanja je zahtevalo nad 8 milijonov človeških življenj. Na tisoče kruljevih, brez rok, brez nog, oslepelih, ali drugače pohabljenih je pustila vojna za seboj. Zato je dan 11. novembra vreden, ker se je na ta dan končala kruta vojna, da se ga vsako leto spominjamo in primerimo slavimo.

Res je, da smo imeli pred petimi leti o svetu drugačnejše ideje. Saj vojna se je končala praktično na poziv mirovnega apostola Wilsona, ki je širil nauk, da se je zadnja vojna vojvala za "svobodo malih in zatiranih" narodov.

Toda, ta ideja se je prikazala na horizontu Evrope, samo za par dni kot mavrica, samo v tistem trenutku, ko je solnce miru prodrolo skozi sive oblake in ko je solnčni odsev skozi še prešče vojno meglo, vrgel svoj mavrični odsev po nebu. A kmalu je zginila mavrica. Vrata mirovne konference so se zaprila in začela se je za zaprtimi durmi stara navada evropskih državnikov: deli in vladaj. Robstvo, ki je bilo do tu pod germanškim nadgospodstvom se je tu izročilo pod francosko in italijansko nadgospodstvo, itd. Zgodovina se je ponovila. Tlačeni so dobili nove gospodarje, ki so pa zatirali in se v bistvu ne razlikujejo popolnoma nič od prejšnjih. To bo vladalo dokler se zgodovina na novo ne ponovi. Evropa temelji na novih vulkanih, ki bodo bruhalo od časa do časa in povzročali nove vojne. Da ti vulkani eksestirajo, ta greh tiči na vesti zavezniških državnikov.

Tekom te dobe so prišle evropske države, iz malo izjemo v večini na beraško palico. Zmagovalci zahtevajo odškodnine. Premaganci nimajo denarja. Revščina vsepovsod in nestabilnost pa drži ves industrijski in trgovski pokret na tleh.

Pet let bo minulo jutri, ko so prenehali pokati puške in topovi. Kako veselo rázpoloženje je vladalo pred petimi leti na ta dan. Danes sedi cela Evropa kot zamišljen gospodar za mizo, ki je vse zaigral, vse zapil, in fantazira, ali bi šel na most in skočil v valove, ali pa bi na novo začel in nanovo poizkušil svojo srečo. Mučno je to stanje.

Ali pa je upanje, da se Evropa kdaj reši te silne neznosne more, ki jo tlaci in mori? Ali bo kdaj napočil za njo tudi tak 11. november, ko bo prenehal ta boj?

Da, je! Je zdravilo, in če ga hoče Evropa sprejeti lahko ozdravi. In to so nauki, ki jih uči in širi na zemlji Krščanstvo!

Pozidati je treba v srcih evropskih narodov nauk medsebojne ljubezni: ljubi svojega bližnjega, kakor samega sebe, da bo narod ljubil narod, kakor brat brata, pa bo zavladalo na svetu drugo stanje. Kadars bodo evropski narodi se ljubili med seboj, kot bratje, da bodo eden drugemu pomagali v nesrečah in stiskah, da bodo delili med seboj dobrote in revščino, tedaj bo napočil za Evropo tisti 11. november, ko bodo evropski narodi lahko govorili o splošnem miru.

Dokler bodo zidali evropski mir na take podstavke, kot ga zida danes n. pr. Poincare, Mussolini, Kemal Paša, Pašić z Bulgari, itd. tako dolgo Evropa ne bo videla boljših časov. Kdor na takih podlagah zida mir, ta je razočaran prej ali slej. Le mir, ki je pozidan na bratski slogi in sporazumu je stalen in drži. Tako podloga nudi svetu krščanstvo! In svet odklanja to konkretno podlogo, zato pa taki rezultati, ki sami jasno govore pred vsem svetom in pokazujejo na dejstva, zakaj se Evropa pogreza globlje in globlje v vedno večje stiske.

IZ SLOVENSKIH NASELBIN.

razne jestvine in druga okrepčila.

Iz daljnega Milwaukee iz srednjega zapada je došpel na obisk k prijateljem in sorodnikom Mr. John Strucel. Pri tej priliki je obiskal več svojih sorodnikov in znancev, s katerimi se dalj časa ni videl.

K nam je došpel te dni Mr. Leo Mladich, potovalni zastopnik Vašega lista Edinosti, Ave Maria in Glasnika PSJ. Kot se izrazuje, bo dosegel v naši naselbini dober vspreh s svojo agitacijo, kar je zelo hvalevredno od naselbine. Več, ko bo dobrega berila med nami, boljše bodo razmere v naselbini, ker nicesar ni v današnjih dneh narodu bolj potrebnega kot dobrega katoliškega časopisa.

Ob sklepu pozdravljam vse pueblske naročnike tega lista, kateremu želim kar največjega napredka!

Poročevalec.

— O —

Chicago, Ill.

V nedeljo imajo v šolski dvorani svojo prireditev naši slovenski Orli in Orlice. Zabava se prične točno ob 6. uri zvečer. Na programu je javno telovadba, ki bo za občinstvo nekaj nadve zanimivega. Za ples bo sviral izvrstna godba. Tudi za prigrizek in druga okrepčila bo kar najboljše poskrbljeno.

Na to veselico se vabi vse Slovence in Slovence iz naselbine. Naša mladina se vedno vdeže naših prireditev v lepem številu, zato ne bo več kot prav, da se tudi mi odzovemo njih povabilu v nedeljo.

— Naš g. župnik se je te dni vrnil iz misijona v Jolietu, in je povedal, kako je bil zadovoljen z vspeshom. Sv. Obhajil je bilo nad tri tisoč. Tri sto mater je pristopilo v društvo krščanskih žena in mater. Nad 200 mož v Holy Name društvo in nekako trideset fantov v Holy Name Juniors in 60 deklet v Marijino družbo. Holy Name za može in fante in materino društvo so bila na novo ustanovljena. Ta teden pa se naš g. župnik Rev. Kazimir Zakrajšek mudi v Mount Olive, Ill. blizu St. Louis, kjer ima obnovljeno misijona, katerega je lani dal. Preje pa je bil v Whiting, Ind., kjer je imel tri dnevne govore o priliki 40-urne poboznosti.

— V torek dopoldne se je vрsil pogreb rojaka Mr. Frank Bedenka, ki je zadnji petek preminal v okrajni bolnišnici. Pokopan je bil s pogrebno sv. mašo, katero je opravil naš pomožni č. g. župnik Father Leo, O. F. M. Rojak. Frank Beden je bil član več društev. Za seboj zapušča žalujočo sopogo in petero otrok. Soproti, otrokom in vsem njegovim sorodnikom izražamo iskreno sožalje. Rajnkemu pa raj in pokoj!

— Družina Mr. in Mrs. Joe Pekolja iz Willarda, Wis. se je te dni priselila v našo naselbino. Naselila se je na Hamlin avenue na zapadni strani našega



Prav tako tudi v tem slučaju. Enakopravnost in Prosleta točete z raztrganim klubokom po mizi in kričita: je že plačano!

— A plačano ni! Ljudje božji, s takimi praznimi odgovori, kot jih je n. pr. Prosleta te dni prisela se ne plačuje takih računov. N. pr. vprašati, kdaj bo kdo blekel dolge ali kratke blače se ne pravi pojasniti zakaj se redči "naprednjaki" prištevajo za boljše in bolj napredne od nas katoličanov. Tudi vas ni vprašal Rev. Oman o Franjo Jožefu in ruskem Nikolaju. Pojasnite javno zakaj se vi domisljujete, da ste boljši in bolj napredni od nas katoličanov. To je, kar se je od vas zahtevalo in nič drugo.

Ako je "gospoda" na Lawndale dostopna za kako resno in stvarno polemiko, tedaj nima boljše prilike kot sedaj, da dokaze, kar trdi od svojega začetka slovenskim trpinom po Ameriki.

Toda vsakemu, ki misli, da bo ta "gospoda", ki se zbirajo okrog prospective in drugih rdečih lajžurnalov, kdaj poseglja v resno debato, povemo odkrito, da pričakuje nekaj, kar se nikdar ne bo zgodilo. Ako bi ti ljudje, posegli v resno stvarno polemiko, in da bi se zdržali laži in zavilanju pri tem, potem bi bila ta polemika njih lastni konfite.

Resnica ostane vedno na istem mestu, kjer je bila. Zastonj je misliti, da bi se kdaj resnica spremeniла v laž. Zato dragi Kajtebriga kriče dejstva iz vseh koton proti vam in ne nam, kakor si ti hinavsko zavil!

Mi bomo vam prav radi vreli, da stete vi "naprednejši" od nas katoličanov, ako nam to dokazete s fakti. Dokler pa vi tega ne dokažete, tako dolgo smo pa mi vedno opravčeni pri vsaki priliki vam zabrusiti pod nos, da ste navadni blufarji, zavajalcii in potvarjalci resnice.

Mi vemo, da je ta račun zoper šel na kredo. A opozoriti smo hoteli javnost, da bo vedejo soditi lawndalsko Kovacevo Micko, ki ga vedno rada srka na kredo, da bi pa plačala, ki pa ne pride niti na misel. To seveda zato, ker nima najmanjše volje za resne debate, katere pa praktično in logično imeti ne more, ker ona ne reprezentira resnice, marveč laž, ki ima pa vseposod kratke noge in tako tudi prineje mesta. Mi dobri Pekoljevi družini klicemo prisrčno dobrodošli v Chicago!

— Mr. Slikv se je te dni ustavil s svojo hčerkjo v Chicago in mogredje na poti v Barberton, O. kamor se misli preseliti. Ob tej priliki si je ogledal tudi našo tiskarno, ki se mu je jako do padla.

NAZNANIL IN ZAHVALA

S tužnim in žalostnim srcem naznanjam, da je po mučni bolezni previden s sv. zakramenti preminil dne 2. novembra ob 7. uri zvečer ljubljeni soprog in oče štirih otrok

Frank Beden

v okrajni bolnišnici, kjer se je nahajal iz za časa, ko se je nevarno ponesrečil pri padcu s trehe.

Pokojni je bil član dr. sv. Štefana, št. 1, K. S. K. J., dr. Jugoslovjan, J. S. K. J. in dr. Woodward Slovenska postaja.

Pogreb se je vršil v torek 6. novembra ob 9. uri zjutraj s pogrebno sv. mašo v slovenski cerkvi sv. Štefana.

Ob tej priliki me veže dolžnost, da se najiskrene zahvalim našem stražarju ob krsti in katerega člana so tako v lepem številu obiskali rajnikega, ko je ležal na mrtvaškem odru. Hvala vsem društvtu za pogrebce in vse, kar so storili ob teh žalostnih urah za rajnikega.

Posebno sem se dolžna zahvaliti tudi bratracema rajnikega Mr. John in Franku Zalarju, ki sta dosegli obo iz Cleveland, O. s svojima soprogama še zadnjikrat pogledati rajnikega in na njegov pogreb. Najlepšo hvalo izrekam njegovi sestrični Ivaniki Nachtigal za vso pomoč. Hvala tudi Mr. Frank Tomazič in Mr. W. Lavrich, kakor tudi Mr. Ovniku, ki so se udeležili pogreba. Dalje najlepša hvala tudi vsem pogrebcem za njih žrtev časa in druge.

Pri tej priliki tudi najlepša zahvaljujem našega slovenskega pogrebčnika Mr. Andrew Glavacha za izborno oskrbo in posrežbo. Rojakom Slovencem ga najtopleje priporočam v slučaju pogrebov.

Končno zahvaljam tudi vse one posameznike, ki so nas tukom tega časa tolazili in se nam izkazali naklonjeni bodisi na en ali drugi način.

Zalujoči ostali: Frances Bedenk sopraga, Annie, Albie, Albina in Frank, otroci.

Chicago, Ill., 7. novembra 1923.

Josip Grdina.

— O —

Pueblo, Colo.

Sprejmite zopet par novic v Vaš list Edinost.

V naši naselbini se je zopet zgodila žalostna novica. Preminula je te dni Miss Ana Picinič in je bila pokopana zadnji pondeljek iz cerkve Matere Božje. Krsto so nosili fantje osmoga razreda, kar je naredilo jako lep sprevod iz hiše žalosti na voz in potem v cerkev in iz nje. Pogreb se je udeležilo veliko ljudi, prijateljev in sorodnikov družine Picinič.

Starišem in sorodnikom naše sožalje, pokojni Ani pa naj sveti venci luč in naj spava v miru!

— Članice Marjine družbe so priredile v pondeljek 29. okt. "party" zabavni večer na domu Miss Christine Blatnik. Dekleta so se zabavale z raznimi igrami in za prigrizek se je serviralo

Ameriška Slovenka.

ŽENSKE IN DRŽAVLJANSTVO.

(Rev. J. C. Smoley.)

22. sept. je minulo leto, kar je bila sprejeta "Cable-postava", ki daje ženskam samostojno državljanstvo. V dvanajstih mesecih se seveda ne dajo konečno posledice te postave ugotoviti, vendar se je pa že pokazalo, da vsebuje ta postava razun mnogih koristi, ki jih je dala ameriškim ženam, precej težkoč in nprilik, od katerih bodo prizadete posebno inozemske žene.

Pokazalo se je to najprej tekom letosnjega poletja, ko si je bilo treba za potovanje v Evropo preskrbeti potne liste. To vprašanje je delalo preglavice naši vlad v Washingtonu, pa tudi raznim konzularnim oblastim evropskih držav. Bil je na primer slučaj naturalizovanega ameriškega državljanja, ki se je po septembru 1922. poročil z inozemsko in ki je hotel letosnje poletje potovati v Evropo. Sam, z svojo osebo je lahko dobil potni list, njegova žena pa na njegov potni list ni mogla potovati, tudi ne dobiti potnega lista.

Če je bila dotična žena rojena v Franciji, Poljski, Italiji, Švici ali na Danskem, ni imela nikakili težkoč. Postave teh držav določajo namreč, da državljanca, ki se poroči z inozemcem, obdrži svoje prvo državljanstvo, torej svoje rojstne države, ako z možitvijo ne zadobi novega državljanstva. Po "Cable-postavi" pa inozemka z zakonom z ameriškim državljanom ne zadobi ameriškega državljanstva. Posledica je, da je ogromno število žensk v Združenih Drž., ki so se omožile po septembru 1922. nima nikakega državljanstva.

Nemčija in Švedska ste vprašanje kako dobro uredili, ker izdajate ženam posebne listine. Nemka ali Švedka, ki se je omožila z Amerikancem, dobri od nemškega ali švedskega konzula posebno osebno izkaznico. Švedske oblasti na primer izdajajo švedskim ženam "Passinty", ki obsegata vse podatke glede rojstva, namena in cilja potovanja; tako izkaznico ji je lahko potovati v Švedsko. Angleška vladata je imela glede potnih listov njenih ženskih podanikov v Ameriki toliko sitnosti, da so morali konzuli vse najnovejše slučaje sporočiti po kablu v London na "Home Office". Ako osrednja vlada dovoli dohod v Anglijo, potem pooblasti angleškega konzula v Združenih Drž. da ji izda potni list.

Priseljeniški zakoni Zdr. Drž. dajejo ameriškim meščanom marsikater predpravice. Je to stvar, katero treba pretresati v zvezi z naturalizacijsko postavo. Prej so zadobili žena in mladoletni otroci državljanstvo, kar hitro je postal mož oz. oče državljan. Ako je njegova družina živila še v starem kraju, potem je ta na podlagi naturalizacije očeta brez vsakih sitnosti lahko prišla sem, tudi če mati nizala brati ali pa če je bila priseljeniška kvota že izčrpana. Nova postava vstvarja težkoč, ki ravno sedaj še ni posebne važnosti, (šteto Amerikanec, ki so šli po septembru 1922. v Evropo in se tam oženili, še ni posebno veliko), vendar bo imela težkoč za posledice, da bo marsikater Američan kaj težko dobil svojo ženo oz. družino semaj, ako je žena inozemka in a-ko je kvota že izčrpana. Američani državljeni vživajo tudi pod kvotno postavo še marsikater predpravice, ako bi pa kak naturalizovani državljan umrl, bi njegova žena, ki ni naturalizovana, po kvotni postavi ne mogla biti v Združenih Državah.

Zakoni glede penzije za materje so v posameznih državah v sklopu inozemskim materjam. Nekateri države imajo na primer dolgoč (tako Arizona): "Nika ka podpora se ne sme dati mate rji, ki ni bivala, predno je prosi-

kee, kaj si mislijo o omenjeni materi sveta. Naj o tem zadostuje, če bo treba bom še kaj napisala.

Naj Vam še sporočim, da sem že vse koledarje prodala, ki ste mi jih poslali. Jako lepi so letošnji koledarji. Vsem rojakom ga priporočam, da si ga naročete, ker to je najlepša knjiga med Slovinci v Ameriki. Obenem apeliram na vse zastopnike, kot tudi naročnike in naročnice, da naj pridno agitirajo za nove naročnike za list Edinost, da bomo preje dobili dnevnik!

Pozdravim vse čitalce tegu lista, kot tudi vse objekte v uredništvu in upravnosti.

Mrs. K. Judnič.

Velika Britanija nastavlja colnino na uvoz.

(Nadaljevanje s I. strani.)

virane ribe salmon. Od teh se bo moral plačati colnine od vsa kih sto utež 10 šilingov — približno \$2.20 ameriškega denarja. Tudi tu se dolži, da so tega kri ve kanadske konzervarne, ki producirajo po kanadskih zali vih in rekah velike množine te vrste produktov.

Drugi pa trdijo drugače. Od kar je Francija hlastno popadla po Poruhru in tamkajšnji industriji je Britanija postala nekaj izolirana — osamljena — in si je primorana vsled tega pripraviti za prihodnjost, ki bo postajala vsled francoske politike, čeždalje bolj katastrofalna za domači angleški trg. Dasi ohrani dobro mesto vsaj na domačem trgu za svoje produkte, je Velika Britanija hoče ali noče primorana ubrati po pot, ki sicer ne bo prijetna ne za Zedinjene države, kakor tudi ne za marsikatero evropsko državo.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Radi pomanjkanja prostora smo morali par dopisov odložiti za prihodnjič. Kar naj cjenjeni dopisniki oproste. Vse pride na vrsto o svojem času. Cenjenim dopisnikom in dopisnicam pa iskrena hvala za dopisovanje, in prosimo še nadaljnega sodelovanja.

CHICAŠKI SLOVENCI

bodo brez izjeme vsi šli na veliko jesensko veselico z vinsko trgovijo, ki jo predredi Društvo "Zvon" štev. 70 J. S. K. J. na Martinovo nedeljo, dne 11. novembra, 1923. v Narodni Dvorani, 18th St. and Racine Ave.

Pričetek veselice ob 2:30 popoldan. — Vinska trgovina zvečer. Preskrbite si vstopnice pri članih v predprodaji po 35c. Na veselo svidenje Vam kliče

VESELIČNI ODBOR.

(Paid Advertis.)

NAŠA HITROST V VESOLJU STVU.

Če vidimo dirajoč avtomobil, nikar ne zavidajte voznika! Vi sami se veliko hitreje pomikate.

Nebesna vesela partija sestoji iz solnca, in osem planetov: Merkurija, Saturna, Uranija in Neptuna. Zemlja, in si žnjo, se pomije na sekundo ali 39,600 milij na uru. Ta naglica pa je veliko manjša od one, s katero se zemlja vrta okoli solnca. Zemlja namreč preleti 19 milj svoje poti v eni sekundi. Napravimo vse svoje življenje veselo adventuro! Bodite dobre volje in v ta namen imejte vedno v hiši Trinerjevo zdravilno vino! To zdravilo vas bo osvobodilo vseh želodčnih neprilik, ki so najhujša skrb v našem življenu. Isto odstraniti slab tek, slabo prebavo, flatulenco, glavobole in neravnost, ojači ves sistem in bistri vašo pamet. Joseph Triner

Red za Ljudi živeče med svetom. Pastirski Listi. Red za Ljudi živeče med svetom. Slov. Goffine, kratka zgodovina cerkvenega leta trd. vez. Slov. Goffine, kratka zgodovina cerkvenega leta meh. vez. Spolnui zapovedi, dve knji-

gi a 50c. Sveti božji. Nebeška Krona. Nevesta Kristusova. Od Blagoslovil. Pamet in Vera. Pastirski Listi. Red za Ljudi živeče med svetom. Slov. Goffine, kratka zgodovina cerkvenega leta trd. vez. Slov. Goffine, kratka zgodovina cerkvenega leta meh. vez. III. Slov. Kat. shod v Ljubljani. Spolnui zapovedi, dve knji-

IMENIK KNJIG

KNJIGARNE EDINOST

Chicago, Ill.

KI SE DOBE V ZALOGI

1849 West 22nd Street

MOLITVENIKI.

Angel Varh	\$.65	Sv. Evangelij in dejanje apostolov	Kitajci in Japonci
Angelska služba za dečke75	Sv. Vincencij, trdo vez..	Koledar dr. sv. Mohorja ..
kako se streže pri sv. maši ..	.05	Skrivnost Presv. R. T.	1921.
Ave Marija	1.00	Temelji Krščanstva	Krištof Kolumb, Odkritje Amerike ..
Bodi moj naslednik	1.00	Umetnost v Bogočastni službi	Krščansko naravoslovje ..
Bog med nami	1.00	Vodnik Marijanski	Kratka zgodovina Slov. Hrv. in Srbov ..
Devica Verna šmarnice ..	.95	Zgodbe sv. Pisma, obsegajoče 18 zv. posamezni zv. 20c., ako se naroči vseh 18 zv. skupaj, stane ..	Kratka zgodovina Slov. slovstva ..
Dobra spoved05	Življenje G. Jezusa Kristusa, mala izdaja ..	Milosrčnost do živali, za mlade in stare ..
Duhovni Boj	1.00	Življenje Svetnikov, Dr. J. M. Zore ..	Moderna družba in cerkev ..
Duša popolna	1.00	Življenje Svetnikov, Matija Torkar, velika izdaja II.	Narodno gospodarski esej ..
Dušna paša	1.00	Življenje Svetnikov in Svetnic Dr. J. Rogac I. izdaja 2.00	Naša pot, I. in II. zv. oba
Iz Duhovne zgradljnice. Tomaz Kempčana ..	.45	Občinsko posredništvo ..	Občinski posredništvo ..
Moj Tovariš	1.00	Osnutek, Slov. nar. gospodarstvo ..	Osnutek, Slov. nar. gospodarstvo ..
Marija Varhinja nedolžnosti, platno ..	.75	Osmero Blagrov, nauk za srečno življenje, vezan ..	Osmero Blagrov, nauk za srečno življenje, vezan ..
Nazaret	1.00	O sv. Cirilu in Metodu ..	O sv. Cirilu in Metodu ..
Nebeška Hrana I. in II. zv. \$1.25 ..	2.50	Peter Barbaric ..	Peter Barbaric ..
Obhajilne molitve, broš. ..	.05	Podobe iz misionskih dežel ..	Podobe iz misionskih dežel ..
Obrednik Dr. Najsv. Imena ..	.35	Andrej Hofer, Ljudska igra v 5 dejanjih ..	Andrej Hofer, Ljudska igra v 5 dejanjih ..
Obrednik Krščanskih Mater ..	.35	Domen, mešane vloge, igra s petjem v 5 dejanjih ..	Domen, mešane vloge, igra s petjem v 5 dejanjih ..
Obrednik za III. red sv. Franciščka ..	.35	Gorenjski slavček komična opera v 3 dejanjih ..	Gorenjski slavček komična opera v 3 dejanjih ..
Príprava na Smrt	1.25	Goslarica naše ljube Gospe ..	Goslarica naše ljube Gospe ..
Rajski glasovi, usnje ..	1.25	Kacijaner, tragedija v 5. dejanjih ..	Kacijaner, tragedija v 5. dejanjih ..
Rajski glasovi, vatirano us.	1.50	Krivotrpečnik, mešane vloge na 4 dejanjih ..	Krivotrpečnik, mešane vloge na 4 dejanjih ..
Skrbi za dušo, usnje ..	1.25	Lovski Tat.	Lovski Tat.
Skrbi za Dušo, vatirano usnje ..	1.50	Marija Stuart tragedija v petih dejanjih ..	Marija Stuart tragedija v petih dejanjih ..
Sv. Križev pot15	Modra ptica. Čarobna pravljica v 4 dejanjih ..	Modra ptica. Čarobna pravljica v 4 dejanjih ..
Sv. Rožni venec	1.00	Marta opera ..	Marta opera ..
Šmarnice, Volčič95	Martin Krpan, dramska pričevanja v 5. slikah ..	Martin Krpan, dramska pričevanja v 5. slikah ..
Šmarnice, L. Skufca ..	.95	Mefistofele opera v 4. dejanjih s prologom in epilogom ..	Mefistofele opera v 4. dejanjih s prologom in epilogom ..
Šmarnice, Arskega žup.95	Mož beseda, v 5 dejanjih ..	Mož beseda, v 5 dejanjih ..
Sedemnedeljska pobožnost na čast Marije 7 žlosti ..	.10	Naša kri, mešane vloge ..	Naša kri, mešane vloge ..
Tolažba dušam v vicah ..	.50	Na smrt obsojeni, mešane vloge v 3. dejanjih ..	Na smrt obsojeni, mešane vloge v 3. dejanjih ..
Sveta ura75	Nedeljske ure na Društvenih nih odrih, 4 kratke igre za ženske vloge: nevesta z Libano, ženin z Nazareto, seljski angelj in dve rokinji ..	Nedeljske ure na Društvenih nih odrih, 4 kratke igre za ženske vloge: nevesta z Libano, ženin z Nazareto, seljski angelj in dve rokinji ..
Sveta Ana	1.00	K. Mamici igra za otroke ..	K. Mamici igra za otroke ..
Ura moliti Jezusa ..	.50	Okrutna šala, igra v 4. dejanjih ..	Okrutna šala, igra v 4. dejanjih ..

ANGLEŠKI MOLITVENIKI.

Key of Heaven, molitvenik pripraven za vsakogar priročne oblike v različnih vezavah, cena od 6c. do ...	2.00	Mati sv. Veselja, skrivnost vstajenja v 5. slikah ..	Zgodovina Cerkljanske fare
The Childs Prayer-Book, molitvenik za otroke, cena od 25c. do ..	1.50	Mefistofele opera v 4. dejanjih s prologom in epilogom ..	Zgodovina fare ljubljanske škofije ..
The Devout Child, Mali molitvenik za otroke ..	.10	Mož beseda, v 5 dejanjih ..	Zgodovina novejšega slovenskega slovstva II. knj.
The Young Mans Guide, molitvenik za mladeniče ..	1.50	Naša kri, mešane vloge ..	Zgodovina srednjega veka ..
The Young Girls Guide, molitvenik za dekleta ..	2.00	Na smrt obsojeni, mešane vloge v 3. dejanjih ..	Zapisniki iz Dunaja ..
Visit to the Most Holy Sacrament, molitve za vsak dan v mesecu, pripraven za vsakega kristjana ..	1.50	Nedeljske ure na Društvenih nih odrih, 4 kratke igre za ženske vloge: nevesta z Libano, ženin z Nazareto, seljski angelj in dve rokinji ..	POUČNE KNJIGE.

HRVATSKI MOLITVENIKI.

Molimo, ali najpotrebnejši nauk ..	.15	Mož beseda, v 5 dejanjih ..	Angleščina brez učitelja ..

<tbl

"MALENKOSTI"

ROMAN V ŠTIRIH DELIH.

Španski spisal p. L. Coloma iz Družbe Jezuseve.

Prevedel Paulus.

Nihče ni vedel, odkod je prišla ta vest in kdo jo je prvi sprožil . . .

Pravili so, da so ljubezenske spletke vzrok zločina, da se je našlo drobno pismo, ki dovoljuje Jakobu sestanek, in da govori za to misel, tudi dragoceno ogrinjalo, ki je ležalo blizu umorjenega in ki nosi v drobnih rdečih črkah besede: Worth, Rue de la Pain, Paris.

Dva časopisa — pravili so o njih, da sta v službi framaznov — sta strastno napadala sodne razmere madritske, čes, da sodnija siromake zapira in jih pometa z ulice kakor smeti, pred mogočniki, ki zakrivajo svoje pregrehe z zlatom, pred temi pa zatiska oči in roke križem drži.

Tako namigavanje je podžgal drznost množic in začeli so s prstom kazati za Currito in se s strahom izogibati njenega praga . . .

Cudna pota hodi javno mnenje in v svoji neskončni pravičnosti Bog večkrat pripusti obrekovanje, da z njim kaznuje pregreho, ki je ostala nekaznovana . . . Nihče v Madridu ni klical Currite na odgovor zaradi krvi Velardove, prelite pred očmi celega mesta, prelite po njeni krivdi . . . Sedaj pa so ji metali v obraz kri Sabadellovo, na kateri je bila nedolžna in ki bi jo bila z veseljem za vsako ceno odkupila . . .

Zakaj njen bolečina je bila v resnici velika, četudi je ni kazala na zunaj. Čutila je bol, tisto topo, suho bol, ki jo čutijo močne duše. V njenem slabotnem telesu je prebivala krepka, močna volja; takim dušam raste pogum, kadar vidijo nevarnosti; v nesreči ne potrebujejo tolažbe, zadostujejo sami sebi. Currita se je odresla strahu onega nesrečnega večera, pripravila se je na obrambo, mirno in odločno je hotela pričakovati vse posledice tiste strašne noči . . .

Naprej si je hotela napraviti določen načrt, kako bo nastopila pred znanci in pred celo javnostjo; hotela si je pripraviti primerne odgovore, urediti vprašanja, katera bo dajala.

Pričnost je bila ugodna. Fernandito je moral v posteljo, lotevala se ga je oslabelost, kakršna se navadno pojavlja pri ljudeh, ki bolehalo za mehčanjem možganov. Currita se je zaprla v sobo in naročila, da nikogar ne sprejme. Pričakovala je, da se bodo zglašali radi umora številni sitni obiski, jo dražili z nadležnimi vprašanji in ji izražali svoje sožalje, kakor pri smerti Velardovi. Ni vedela, zakaj, pa tisti strašni dogodek, ko je padel Velarde, se ji je zdel sedaj veliko strašnejši nego prve dni . . . Ali minil je pondeljek, minila sta torek in sreda, pa noben voz se ni ustavil pred vratimi, noben obisk ni prišel v predsobo, nihče ni položil posetnice brónastemu medvedu na srebrni krožnik, nobene sožalnice ni dobila, niti najmanjšega znamenja tolažbe ali kakje pozornosti . . .

Zavzela se je, prestrašila jo je ta samota in si je ni znala razložiti . . . Ni še vedela, da je javno mnenje položilo pred njen prag truplo umorjenega Sabadella . . .

Ali prišla ji je na uho tudi ta vest, zvedela je, da izrablja tajna, hudobna roka najdeno ogrinjalo in skuša na njo zvaliti sum zločina . . . In tedaj jo je prijela divja jeza, běsen srd jo je stresel in sklenila je z enim samim udarcem zapreti obrekovanec usta.

Prilika se ji je kmalu ponudila. V petek na vse zgodaj ji prineseo obvestilo, da ima kot častna dama drugi dan službo na dvoru. Poslala ji je to vest dama, ki je imela službo prejšnji dan, poštana, dobroščna, pridna žena. Kot grdo obrekovanje je bila zavrnila govorice, ki so krožile o Curriti, in kakor ji je nalagala dolžnost, je hitela naznanit Curriti, da pride vrsta na njo, puščajoč ji prosto voljo, ali se hoče pokazati v palači ali ne . . .

Prvič po strašnem dogodku se je Currita nasmehnila. Tako zlobno se je vsakikrat nasmehnila, kadar ji je prišla srečna mesel, ki je pospeševala njene sebične namene . . .

Imela bo častno stražo v soboto. Kakor navadno se bosta peljala kralj in kraljica k večernicam v cerkev Atocha. Zbral se je vedno veliko ljudstva, da bi videli mlado kraljico . . . In videli bodo tudi njo, Currito, na prvem mestu poleg kraljice . . . To bo obrekovanec sapo zaprlo . . .

Tako je računala Currita. Poznala je dobro svet, ki urejuje svojo sodbo in uravnava svoja dejanja po zgledih, katere vide na visokih osebah . . . In zdedo se ji je dovolj, ako se le enkrat pokaže ob strani kraljice, — in pomirila bo javno mnenje in si ohranila častno mesto, katero je dosedaj zavzemala v prestolnici . . .

Krasno jutro tiste sobote je naznanjalo velelep dan. Currita je vstala že ob devetih in je odprla okno. Veselje ji je zaplalo v duši, kakor predokus bližnje zmage. O lepem vremenu so se na dvoru vozili v odprtih kočijah. Ni bilo dvoma, da se danes po večernicah kralj in kraljica popeljeta nekoliko na izprehod po

Castellani. Tam se o tem času izprehaja ves elegantni Madrid. Videli jo bodo ob strani kraljice . . .

Strašila jo je le ena misel: voziti se bo morala po istih ulicah, po katerih je spremljala Jakoba v oni usodni noči, mimo cerkve, pred katero je izgovoril svojo zadnjo besedo, mimo ogle, kjer je padel in smrtonoranjen kriknil na pomoč . . .

Pa kaj naj storiti? Ali naj se mar da živo pokopati s svojimi petinštiridesetimi leti? Ali naj zaradi takih bojazljivih čustev mirno gleda, kako ji obrekliji svet jemlje čast, prvo mesto, žezlo elegance in "dobrega glasu," ki si ga je s tolikimi brezobzirnimi žrtvami ohranila do danes . . .?

Sama sebi se je smejal, da je tako nemirno čakala ure, ko se odpelje na dvor. Z izbranim okusom se je oblekla in si je nadela na prsi obo svoja križa, ki ju je smela nositi kot častna dama, enega od časa kraljice Izabele, drugega od sedanje kraljice Mercedes. Iz predalčka si je vzela v srebro vdelan košček svetega križa. Goreče je poljubila svetinja in si jo je pritisnila na srce ter pri tem pobožno nagnila glavo in zatisnila oči, kakor bi z veliko gorečnostjo česa od Boga prosila. Spravila si je svetinja v žep, kakor bi hotela, da jo varuje nesreča in nevarnosti.

Burno ji je bilo srce in kolena so se ji tresla, ko je stopala po stopnicah kraljeve palače. Dva lakaja sta šepetalia med seboj in jo gledala . . .

Straža pred vrti Salete je udarila s helebardami ob tla, znamenje, da prihaja grandinja, in tedaj se ji je zopet dvignil ponos, se ji je iznova vzbudila sila volje, in zbrala je vso svojo drznost; šla skozi predsobe in prodrla celo v kraljevo sobo. Tam je mislila, da bo našla prvo komornico ali pa kakega granda, ki bo imel službo, ali pa zbrane že vse.

Ali soba je bila prazna . . . Currita je sedla nasproti vratom, ki so vodila v kraljeve zasebne sobe, in je čakala, da jo da kraljica poklicati.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Vsem cenjenim naročnikom in čitalcem tega list po državah Illinois, Kansas, Colorado in Wyoming naznanjam, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik, Mr. Leo Mladich, ki je pooblaščen pobirati naročnino za list Edinost, Ave Maria in Glasnik P. S. J. kakor tudi oglase, naročila za knjige in vse kar je v zvezi z našim podjetjem.

Drage naročnike in vse rojake po naselbinah prosimo, da mu gredo v vseh ozirih na roko in mu pomagajo širiti dober katališki tisk.

Uprrava Edinosti, Ave Maria in Glasnika P. S. J.

HIŠE NA PRODAJ!

Trgovine in stanovanja na: 1837 in 1839 W. 22nd Street.

Poslopje je veliko 50X70. Tri nadstropne hiše. Renta se dobi \$2,400.00 na leto.

Cena: \$14,000.00.

Vsa pojasnila dobite na: 1837 West 22nd Street.

J. KOSMACH

1804 W. 22nd St. Chicago, Ill.

Rojakom se priporočam pri nakupu raznih

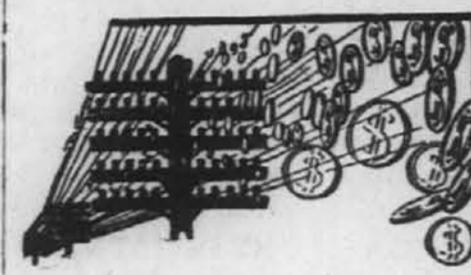
BARV, VARNIŠEV, ŽELEZIA, KLJUČAVNIC IN STEKLA.

Naiboljše delo, najnižje cene

Prevzamem barvanje hiš zunaj in znotraj. Dokladam stenski darvir.

POŠILJANJE DENARJA

ZA BOŽIČ



Gotovo tudi letosne bodete požabili svojcev v starem kraju, temveč jim boste poslali primeren denarni dar za božične praznike! Čim prej opravite to opravilo, toliko bolje!

Naša banka je ukrenila vse potrebno, da bodo njene božične pošiljave hitro in točno dostavljene prejemnikom.

Denar lahko pošljemo POTOM POŠTE IN POTOM BRZOJAVA NEGA PISMA.

Denar poslan potom nas je izplačan prejemniku na njegovi domači pošti brez vsakega odbitka.

DOLARJE V JUGOSLAVIJO

pošiljajo naša banka potom pošte ali brzojava!

NAŠE CENE so vedno med najnižjimi. Prepričajte se!

V STARÍ KRAJ — za Božič! Ako ste Vi med onimi, ki nameravajo praznovati Božič v starem kraju, potopitejte v Vaši korist, ako se poslužite tvrdke, ki je znana po točni in solidni postrežbi.

Ako ste namenjeni dobiti koga iz starega kraja, nam pišite po nadaljnja pojasnila.

SLOVENSKA BANKA

Zakrajšek & Češark

70 — 9th Ave., New York, N. Y.

Cerkvene pesmarice za mladino

sмо prejeli iz starega kraja. PARTITURA stane 75c. Posamezni glasovi 20c. Ker smo prejeli le omejeno število, priporočamo, da kdor jih želi, naj jih naroči takoj dokler zaloga ne poide.

KNJIGARNA EDINOST

1849 West 22nd Street,

Chicago, Ill.

IZSEL JE KATEKIZEM

ZA AMERIŠKE SLOVENCE.

Č. gg slovenskim duhovnikom in č. šolskim sestram naznanjam, da je te dni izsel v drugi izdaji izboljšan Katekizem za Ameriške Slovence. Vprašanja in odgovori tečejo paralelno v angleščini in slovenščini. Priporočljiv je zlasti tudi za one otroke, ki nimajo priliko počasati v katoliške šole. Iz tega katekizma se lahko nauči slovenske in angleške molitve. Naročite ga od:

KNJIGARNA EDINOST

1849 West 22nd Street,

Chicago, Ill.

CLEVELAND, OHIO.

Slovencem v Clevelandu in okolic naznanjam, da imam veliko zalog najboljših trpežnih čevljev. Vsaki vrste po zmernih nizkih cenah. Rojakom se toplo priporočam!

FRANK GABRENJA

6630 St. Clair Ave. Cleveland, O.

Tel.: Roosevelt 8221.

L. STRITAR

2018 W. 21st Place

Dovaža premog — drva prevaža pohtištvo in vse kar spa da v to stroko.

Vsem se najtopleje priporoča!

Poklicite ga po telefonu!

Nad 100 harmonik

Potrudil sem se, da sem preskrbel našim harmonikarjem dobre in zanesljive harmonike, ki so po delu in glasu enake drugim najboljšim harmonikam, a kljub temu so moje harmonike, ki nosijo ime "Drava", od \$25. do \$50. ce neje kakor druge. Na Vas je sedaj ležeče, če boste še naprej plačevali za harmonike več kakor je treba.

V zalogi imam sedaj nad 100 raznovrstnih harmonik in sicer:

1. "Drava" harmonike za izurjene igralce. Trirstne in štirirstne, dvakrat in trikrat uglasene, štajerskega (nemškega) in kranjskega modela. Sedanja zaloga "Drava" harmonik je v marsičem boljša kakor so bile dosedanje. Cena teh harmonik je samo od \$50. do \$70.

2. Harmonike za začetnike in manj izurjene igralce: dvovrstne in trirstne, dvakrat in trikrat uglasene, z ravno in stopnjevito igralno desčico. Cena teh je \$16 do \$40.

3. Harmonike za otroke: enovrstne in dvovrstne, dvakrat in trikrat uglasene. Cena od \$4.75 do \$22.00.

4. Piano-harmonike z imenom "Drava", pri katerih so melodische tipke enako urejene kakor pri klavirju (piani). Te vrste harmonike se lahko smatrajo za harmonike bodočnosti. Jaz jih prodajam po \$75. po \$100 in više.

Izdelovanje in popravila harmonik: Nudi se Vam moderno urejena delavnica za izdelovanje novih in popravljanje starih harmonik.

DRUGE MUZIKALIJE:

Slovenske grafofone plošče vseh izdelkov, kakor Columbia, Victor, Okeh in importirane plošče dobite pri meni.

Grafofone raznih vrst in izdelkov Vam nudim po izredno nizkih cenah.

Godbene in orkestralne instrumente, kakor vijoline, klarinet, kornete, saksofone, bobne itd. Dalje instrumente, kakor kitare, citre, mandoline, bandaže itd. dobite pri meni cenejše kakor drugod.

NOVI CENIK S SLIKAMI.

Izšel je moj novi cenik z mnogimi slikami harmonik in drugih instrumentov, kakor tudi drugih predmetov moje trgovine.

Ako ga še nimate, pišite ponj in omenite za kaj se najbolj zimate.

GARANCIA.

Z vsako harmoniko in drugim instrumentom pošljte imposebno garancijo.

DALJE IMAM V ZALOGI TUDI:

1. Importiran tobak za